

Медіація — це позасудова добровільна, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів (ст. 1 Закон України «Про медіацію»).

Медіатор — спеціально підготовлений, незалежний, нейтральний, неупереджений посередник, який проводить медіацію.

ЩО РОБИТЬ МЕДІАТОР:

- допомагає всебічно проаналізувати ситуацію та шукати нові спільні рішення;
- сприяє врахуванню потреб та інтересів обох сторін та дитини;
- допомагає впоратись з емоціями та налагодити ефективну взаємодію між сторонами;
- сприяє перевірці сторонами реалістичності виконання досягнутих домовленостей;
- проводить медіацію з дотриманням принципів добровільності, конфіденційності, самовизначення та рівності прав сторін медіації, а також принципу власної нейтральності та неупередженості як медіатора;
- консультує щодо фіксування результатів медіації.

Порядок проведення медіації, статус медіатора, вимоги до його підготовки та інші питання щодо процедури визначаються **Законом України «Про медіацію»**.

ЯК ОТРИМАТИ ПОСЛУГУ МЕДІАЦІЇ

У рамках реалізації проєкту «Шляхи до справедливості у вирішенні сімейних конфліктів: реалізація доступності та якості медіації» послугу медіації у сімейному конфлікті (спорі) можна отримати безоплатно, звернувшись до Асоціації сімейних медіаторів України.

Обрати медіатора
на сайті Асоціації Сімейних
Медіаторів України:
www.afmu.org.ua/for-clients

Також можна обрати медіатора самостійно через пошук в мережі Інтернет або ж отримати допомогу у забезпеченні доступу до медіації у найближчому центрі з надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

Буклет створено ГО «АСМУ» в межах проєкту «Шляхи до справедливості у вирішенні сімейних конфліктів: реалізація доступності та якості медіації», який впроваджується за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Справедливість для всіх».

Погляди авторів, викладені у цьому буклеті, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку або уряду Сполучених Штатів Америки.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація сімейних
медіаторів України

МЕДІАЦІЯ

МОЖЛИВІСТЬ ЗНАЙТИ
ВЛАСНІ КРАЦІ РІШЕННЯ
У СІМЕЙНОМУ КОНФЛІКТІ

ЗНАЙТИ ВЛАСНІ НАЙКРАЩІ РІШЕННЯ МОЖЛИВО,

коли є всі умови та підтримка:

медіації **передуює підготовка**, під час якої відбуваються зустрічі з кожною стороною для прийняття рішення про доцільність процедури;

ще до початку медіації учасники погоджуються **спілкуватись з повагою** та не перебиваючи один одного. Медіатор дбає про можливість кожного висловитись та бути почутим;

сторони та медіатор починають медіацію, лише якщо **добровільно** обирають її;

формат медіації залежить від потреб учасників, вона може відбуватись у спільних (всі разом) чи індивідуальних (сторона і медіатор) зустрічах, в особистих зустрічах або онлайн;

спільні зустрічі тривають від 1,5 до 3 годин, а їх кількість залежить від самих учасників;

питання, що обговорюються в медіації, як і рішення, які приймаються, визначають сторони (**принцип само-визначення**).

Коли збереження стосунків є не менш важливим, ніж вирішення спору, **адже батьки залишаються батьками, навіть якщо вони розлучились, а родина залишається родиною, навіть після розподілу спадку.**

СІМЕЙНА МЕДІАЦІЯ:

- ✓ дозволяє **врахувати потреби кожної сторони** конфлікту;
- ✓ передбачає різні способи **врахувати голос дитини** у вирішенні питань, які її безпосередньо стосуються;
- ✓ **націлена на пошук рішень**, які влаштовують самих учасників, та у виконанні яких вони зацікавлені;
- ✓ **сприяє відбудові довіри** та покращенню комунікації між сторонами;
- ✓ **дає емоційну підтримку** та відчуття безпечного простору.

У БУДЬ-ЯКОМУ СІМЕЙНОМУ СПОРІ ЧИ КОНФЛІКТІ?

ТАК

- розлучення;
- поділ майна;
- визначення місця проживання дитини, реалізація права доступу до дитини;
- виховання, розвиток та утримання дитини;
- стягнення аліментів;
- позбавлення батьківських прав;
- усиновлення, опіка, піклування;
- спадкові спори;
- інші конфлікти (спори) між особами, що мають сімейні (родинні) відносини.

КОЛИ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ МЕДІАЦІЯ:

до суду;

під час **судового провадження** (на будь-якій стадії);

після винесеного судом рішення, якщо конфлікт залишається, в т.ч. на стадії примусового виконання рішення суду.

ПРОЦЕС ПОШУКУ РІШЕНЬ В МЕДІАЦІЇ:

- є безпечним;
- повертає довіру;
- спрямований на майбутнє.

ЯКИМИ МОЖУТЬ БУТИ РЕЗУЛЬТАТИ МЕДІАЦІЇ?

- ✓ угода за результатами медіації;
- ✓ цивільно-правовий договір, у т.ч. нотаріально посвідчений;
- ✓ мирова угода;
- ✓ домовленості щодо визнання позову повністю або частково, подання заяви про залишення позову без розгляду, відмови від позову тощо.

Сторони також можуть прийняти проміжні та/або тимчасові рішення щодо способів участі одного з батьків у вихованні дитини: періодичні чи систематичні побачення, можливість спільного відпочинку тощо.